

สหประชาชาติกับการได้เอกราชของโรดีย์เซียใต้
(ค.ศ. 1962 - ค.ศ. 1980)

นางสาว วราภรณ์ จุลปานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-987-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014556

THE UNITED NATIONS AND THE INDEPENDENCE OF SOUTHERN RHODESIA

Miss Waraporn Julpanont

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements.

for the Degree of Master of Arts

Department of International Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-987-4

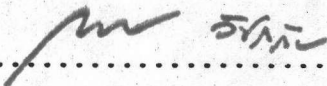
หัวข้อวิทยานิพนธ์ สหประชาชาติกับการได้เอกราชของโรดส์เซียใต้ (ค.ศ. 1962-ค.ศ. 1980)

โดย นางสาว วราภรณ์ จุลปานนท์

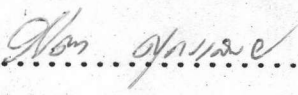
ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

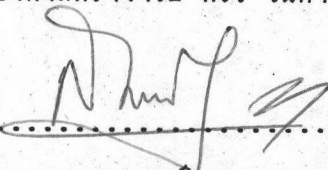
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ ชูมาก

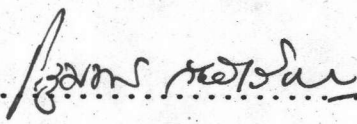
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วินิตา สุกรเสพย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ ชูมาก)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประทุมพร วัชรเสถียร)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วราภรณ์ จุลปานนท์ : สหประชาชาติกับการได้เอกราชของโรดีเชียใต้ (ค.ศ. 1962 - ค.ศ. 1980) (UNITED NATIONS AND THE INDEPENDENCE OF SOUTHERN RHODESIA (1962 - 1980)) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร. สัมพงษ์ ชูมาก, 135 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งเน้นศึกษาถึงการดำเนินการของสหประชาชาติเพื่อให้โรดีเชียใต้ ได้รับเอกราช ในช่วงปี ค.ศ. 1962-1980 ทั้งนี้จะศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้การดำเนินการของสหประชาชาติได้รับผลสำเร็จ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับกำหนดเจตจำนงของตนเอง (Right of Self-Determination) เป็นกรอบในการวิเคราะห์

ผลของการศึกษาวจัยในเรื่องนี้ พบว่า องค์การของสหประชาชาติที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาได้แก่ สหประชาชาติและคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ และพบว่า การที่สหประชาชาติสามารถดำเนินการได้อย่างบรรลุผลนั้นมาจากปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ ประการแรกได้แก่ความร่วมมืออย่างจริงจังของกลุ่มประเทศโลกที่สามที่คอยสนับสนุนในสหประชาชาติโดยกลุ่มประเทศโลกที่สามเสนอแนวทางแก้ไขปัญหานี้อย่างต่อเนื่อง และได้พยายามผลักดันให้สหประชาชาติแก้ไขปัญหาโดยตลอด ประการที่สอง ได้แก่ ประเทศมหาอำนาจโดยเฉพาะอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความสนับสนุนการดำเนินการของสหประชาชาติ โดยปฏิบัติตามข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงในการลงโทษทางเศรษฐกิจต่อรัฐบาลชนกลุ่มน้อยผิวขาว จนทำให้รัฐบาลชนกลุ่มน้อยผิวขาว ซึ่งสหประชาชาติถือว่าเป็นรัฐบาลที่ผิดกฎหมาย และถูกโดดเดี่ยวโดยสมาชิกส่วนใหญ่ของสหประชาชาติต้องยินยอมมอบอำนาจการปกครองให้กับชนพื้นเมืองผิวดำ ซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศ ตามแนวทางข้อเสนอแนะของสหประชาชาติ

ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต อวภรณ์ จุลปานนท์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สัมพงษ์ ชูมาก

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

WARAPORN JULPANONT : UNITED NATIONS AND THE INDEPENDENCE OF SOUTHERN RHODESIA (1962 - 1980). THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SOMPHONG CHOOMAK, PH.D. 135 PP.

The purpose of this thesis is to study the efforts and activities carried out by the United Nations for the independence of Southern Rhodesia from 1962 to 1980 by using the concept of the right of self-determination as the framework of analysis.

It is found that the organs of the United Nations which played an important roles in solving this problem are the General Assembly and the Security Council. It is also found that the success of the United Nations in this case depends on two factors. The first factor is that the General Assembly's role in favouring the independence of Southern Rhodesia has been strongly and insistently supported by third world countries that control the majority votes in this organ. The second is that the Security Council's role in imposing economic sanction on the white minority government was implemented by superpower, particularly the United Kingdom and the United States. Consequently the white minority government, which was considered illegal by the United Nations and isolated by majority of its members was forced to give in and hand over the power of government to the native black which constitute the majority of the population of the country.

ภาควิชา International Relations
สาขาวิชา International Relations
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต *Waraporn Julpanont*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Somphong Choomak*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ ชูมาก อาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เขียนที่คอยให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นอันมีค่า ตลอดเวลาที่เขียน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษมา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา รองศาสตราจารย์ ดร.วินิตา ศุภรเสพย์ รองศาสตราจารย์ ประทุมพร วัชรเสถียร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญา รัตนมงคลมาศ .อาจารย์ผู้ควบคุมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ และความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยโชค จุลศิริวงศ์ ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ อย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุกคนที่ให้ความเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือเป็นอย่างดี อาทิ คุณนาคยา ทิพนันต์ คุณอนันต์ ตระกูลอุคมสุข คุณฤทัย จันทรมบัติ คุณญาณี รัตนภรณ์ คุณเกลียวพันธ์ ลีละศรี คุณอรสา แจ่มเวหา คุณจีระพงษ์ ตีระแพทย์ คุณรอซีม ปรามาท คุณวีณา วงศ์แพทย์ โดยเฉพาะขอขอบคุณ คุณอภิรดี เจียรอด คุณพิมพ์จันทร์ จุติกุลสันติสิน คุณชูศักดิ์ สุทธิสา และคุณวรรณ วสันตยานันท์ สำหรับความเข้าใจ และนำไปจนถึงยามตลอดเวลาที่เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณสถาบันต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ และหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเอสแคป

สุดท้ายและสำคัญ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ และสมาชิกทุก ๆ คน ในครอบครัว หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างแล้ว ผู้เขียนขออุทิศความดีเหล่านี้ให้กับดวงวิญญาณของคุณแม่ผู้ล่วงลับ

วราภรณ์ จุลปานนท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
2. องค์การของสหประชาชาติที่มีบทบาทในการดำเนินการเพื่อแก้ไข ปัญหาอาณานิคม.....	13
3. บทบาทของสหประชาชาติในการดำเนินการเพื่อให้โรตตีเซียใต้ ได้รับเอกราช (ค.ศ. 1962-1980).....	32
4. บทบาทของประเทศมหาอำนาจเกี่ยวกับปัญหาเอกราชของ โรตตีเซียใต้.....	70
5. วิเคราะห์บทบาทของประเทศโลกที่สามเกี่ยวกับปัญหาเอกราช ของโรตตีเซียใต้.....	87
6. บทสรุป.....	95
บรรณานุกรม.....	101
ภาคผนวก ก.....	108
ภาคผนวก ข.....	120
ภาคผนวก ค.....	124
ภาคผนวก ง.....	127
ประวัติผู้เขียน.....	135

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงการลงคะแนนเสียงในข้อมติแก้ไขปัญหาเอกราชของ โรดีย์เซียใต้.....	89
2. แสดงการลงคะแนนเสียงของรัฐสมาชิกในปัญหาเอกราชของ โรดีย์เซียใต้เป็นรายประเทศ ตั้งแต่การประชุมสมัชชาสมัยที่ 17-32.....	127